

ابتدای فرمایید برنامه واحد پژوهش و فناوری برای سال ۱۴۰۲ چیست؟

مهدیا مطهری: شرکت ملی نفت ایران در راستای تحقق شعار سال و رهنمودهای مقام معظم رهبری برنامه‌های منسجمی را در حوزه‌های مختلف از جمله اجرای طرح احیای چاه‌های کم‌بازده و بسته، پایلوت فناوریانه و طرح‌های بهینه‌سازی مصرف انرژی با استفاده از ظرفیت و توانمندی موجود در شرکت‌های دانش بنیان و فنآور در دستور کار دارد.

عملکرد و برنامه‌ها عبارتند از: تشکیل ستاد تحول و پیشرفت فناوری‌های دانش بنیان در راستای اجرای منویات مقام معظم رهبری و به منظور راهبری و مراقبت از میدان فناوری و ترسیم نقشه راه دانش بنیان کردن اقتصاد نفت و گاز در شرکت ملی نفت ایران

طرح احیای چاه‌های بسته و کم‌بازده نفتی که اهداف زیر در این طرح برنامه‌ریزی شده است:

ارتقای سطح فناوری در بخش بالادستی صنعت نفت استفاده از توانمندی شرکت‌های فنآور و دانش بنیان در کشور استفاده از ظرفیت مناسب چاه‌های بسته و کم‌بازده نفتی برای افزایش تولید نفت

همچنین اقداماتی که در راستای این طرح برنامه‌ریزی شده است عبارتند از:

اخذ مصوبه شورای اقتصاد با پیش‌بینی بودجه ۵۰۰ میلیون دلاری طراحی مدل قراردادی و کسب مصوبه‌های لازم برای اجرای طرح مذکور

فراخوان شناسایی شرکت‌های فنآور و دانش بنیان و انجام ارزیابی آنها امضای توافقنامه بین پارک فناوری و نوآوری نفت و گاز و شرکت ملی نفت ایران تهیه مدل ریسک چاه‌ها

نهایی شدن شیوه‌نامه پذیرش و استقرار شرکت‌های دانش بنیان و فنآور در پارک فناوری و نوآوری

- قراردادهای مسأله محور فناوریانه به منظور بهبود تولید و ازدیاد برداشت از میادین نفت و گاز شامل ۲۲ قرارداد مطالعات فناوریانه، ۲۲ میدان بزرگ

با اولویت اجرای طرح‌های بهینه‌سازی مصرف و برنامه‌ریزی و اجرای طرح نمونه (پایلوت) بازار بهینه‌سازی انرژی و محیط زیست در سه شهر منتخب کشور

مهم‌ترین مأموریت واحد پژوهش و فناوری شرکت ملی نفت ایران کدام است؟

مأموریت اصلی پژوهش و فناوری، دانش بنیان شدن است. هدف‌گذاری که در این حوزه مطرح شد این بود که سهم دانش بنیان‌ها در اقتصاد کشور طی چهار سال به ۵ درصد برسد.

در شرکت ملی نفت این سیگنال‌ها تقریباً خیلی زود درک شد و اولین حرکتی که شکل گرفت این بود که با تدبیر مدیرعامل، «ستاد تحول و پیشرفت فناوری‌های دانش بنیان» شکل گرفت. یکی از پروژه‌های اصلی این ستاد هم طرح احیای چاه‌های کم‌بازده بود.

تا قبل از این، هیچ زمین بازی برای ورود شرکت‌های دانش بنیان در عرصه بالادستی نفت و تولید وجود نداشت و این ایده سال ۱۳۹۰ از لحاظ فنی مطرح شد، ولی چون زیرساخت‌های آن از لحاظ اجرایی، کسب‌وکاری و قراردادی وجود نداشت، این پروژه خیلی طول کشید تا اینکه در نهایت در سیستم جدید، با همکاری همین ۸ مجموعه به مرحله اجرا درآمد.

اگر زمانی را که ایده آن مطرح شد تا زمانی که به صورت قانون درآمد و توانستیم وارد قرارداد شویم، محاسبه کنیم یک گپ ۱۰ ساله در این بین وجود داشته است. در این راستا چندین رویداد برگزار شد. در یک رویداد که از طریق پارک فناوری جلو رفت، فقط شرکت‌های دانش بنیان دعوت شدند.

راهبری که در آن ستاد انجام شد، این حرکت‌ها با به اصطلاح سینرژی خیلی خوبی که بین این ۸ مجموعه شکل گرفت، جلو رفت و تا الان که احتمالاً اطلاع دارید ۶ قرارداد منعقد شده است.

دانش بنیان یعنی استفاده از فناوری‌های پیشرفته در جهت بهبود بهره‌وری، یکی از وظایفی که برای دانش بنیان تعریف شد، تولید بود که این وظیفه زیست‌بوم نیست. وزیر نفت هم اعلام کرد که رویکرد قراردادهای باید از میدان محور به سمت فناوری محور تغییر کند.

مجموعه ما این کار را طی یک سال

قراردادهای مسأله محور فناوریانه به منظور بهبود تولید و ازدیاد برداشت از میادین نفت و گاز شامل ۲۲ قرارداد مطالعات فناوریانه، ۲۲ میدان بزرگ نفتی و گازی با ۱۳ دانشگاه / پژوهشگاه صنعت نفت با رویکرد جدید مسأله محور

نفتی و گازی با ۱۳ دانشگاه / پژوهشگاه صنعت نفت با رویکرد جدید مسأله محور.

عملکردی که در این طرح هدف‌گذاری شده‌اند شامل موارد زیر می‌شود:

- قراردادهای فناوریانه در حوزه اکتشاف

تعریف ۱۰ طرح کلان پژوهشی با هدف مدیریت بهینه و فناوریانه مرتبط با فعالیت‌های اکتشافی به منظور کاهش و جبران شکاف فناوریانه موجود بین ایران و کشورهای پیشرفته و شرکت‌های تراز اول جهان در زمینه‌های فناوری‌های هدف در حوزه اکتشاف نفت و گاز با بودجه‌ای بالغ بر ۱۵۰ میلیارد تومان و ۲۷ میلیون یورو

- فلرینگ و بازیابی گازهای همراه نفت اجرای پروژه‌های جمع‌آوری گازهای مشعل در شرکت‌های تابعه شرکت ملی نفت ایران توسط شرکت‌های دانش بنیان به شرح زیر:

- حمایت از شرکت‌های دانش بنیان